

Andrzej Kaszubkiewicz

Ostrów Lednicki - pomnik historii

Studia Lednickie 4, 451-453

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

V. KRONIKA

OSTRÓW LEDNICKI — POMNIK HISTORII

Z wielką satysfakcją i radością przyjęliśmy wiadomość, jaka dotarła do Muzeum we wrześniu 1994 roku, o zaliczeniu przez Pana Prezydenta RP Ostrowa Lednickiego w poczet piętnastu obiektów zabytkowych o szczególnej wartości dla kultury narodowej i uznania ich za pomniki historii. Obok Ostrowa na liście, którą ogłoszono po raz pierwszy w naszym kraju znalazły się następujące obiekty i zespoły: z miast historycznych — Gdańsk, Kazimierz Dolny, Kraków, Toruń, Warszawa, Wrocław, Zamość, budowle sakralne i zamki — Częstochowa, Frombork, Gniezno, Malbork, zabytki archeologiczne i techniczne — Biskupin, Krzemionki Opatowskie, Wieliczka. Zanim doszło do podpisania zarządzenia z 8 września 1994 roku naukowe i konserwatorskie środowisko warszawskie wypracowało i przygotowało odpowiednią dokumentację.

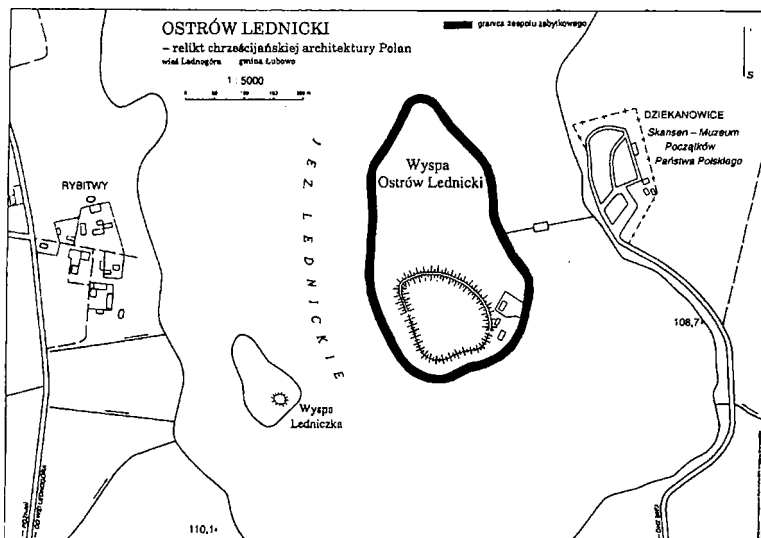
Wyboru obiektów spośród 100 kandydatur, dokonała Rada Ochrony Zabytków przy Ministrze. Przy opracowaniu listy posłużono się materiałami przygotowanymi przez Ośrodek Dokumentacji Zabytków w Warszawie, kierowany przez Marka Konopkę. Zespół d/s Dziedzictwa Kulturowego zgłosił te propozycje Radzie Kultury przy Prezydencie RP, aby uzyskać akceptację uprzednio wytypowanych obiektów. Dla wyboru Ostrowa Lednickiego nie bez znaczenia był fakt prowadzenia od 1983 r. na tym obiekcie szeroko zakrojonych badań archeologicznych przez Zespół Interdyscyplinarny Muzeum kierowany przez prof. Zofię Kurnatowską. W ramach tego Zespołu grupa historyków sztuki z Krakowa i archeologów z Lednicy pod kierunkiem prof. Klementyny Żurowskiej dokonała szczególnie cennych odkryć. W oparciu o te badania w 1993 r. wydano obszerną monografię Ostrowa Lednickiego, która wywołała szeroki rezonans w nauce polskiej.

W dniu 20 września 1994 roku odbyła się w Pałacu Prezydenckim w Warszawie podniosła uroczystość wręczenia dokumentów nadania tytułu pomnika historii delegacjom z całego kraju. Miałem okazję odebrać z rąk Prezydenta Lecha Wałęsy dokument nadania dla Ostrowa Lednickiego, przekazać podziękowanie i zaprosić do odwiedzenia tego historycznego miejsca. Wartość tego aktu polega na szczególnej — jak zauważył Prezydent w swoim wystąpieniu — opiece państwa nad tymi obiektami. Ten wątek o prawno-ekonomicznych warunkach ochrony i utrzymania tych obiektów został zaakcentowany również w wypowiedzi Ministra Kultury i Sztuki. Uznane przez Prezydenta obiekty za pomniki historii mają szansę kandydować na listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO.

Andrzej Kaszubkiewicz

LITERATURA

Fijałkowski W., Pomniki historii, Ochrona Zabytków Nr 3–4, 1994 ODZ.

**ZARZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia 8 września 1994 r.**

w sprawie uznania za pomnik historii

Na podstawie art. 6 ust. 1 z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (Dz.U. Nr 10, poz. 48, z 1983 r. Nr 38, poz. 173, z 1989 r. nr 35, poz. 192 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 56, poz. 322) zarządza się co następuje:

§ 1

Uznaje się za pomnik historii „wyspę — Ostrów Lednicki”, położoną na Jeziorze Lednickim we wsi Lednógóra, w gminie Łubowo, w województwie poznańskim.

§ 2

Celem ochrony pomnika historii wymienionego w § 1 jest zachowanie, ze względu na unikatowe wartości historyczne, architektoniczne, materialne i niematerialne, najstarszego reliktu chrześcijańskiej architektury Polan, miejsca chrztu w 966 r. i historycznego dokumentu początków polskiej cywilizacji chrześcijańskiej i zachodniej.

§ 3

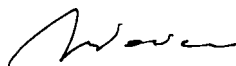
1. Granica zespołu zabytkowego obejmuje wyspę Ostrów Lednicki na Jeziorze Lednickim, wieś Lednogóra, gmina Łubowo, województwo poznańskie, opisanej w Księdze Wieczystej z dnia 5 grudnia 1930 r. Rybitwy I, karta L3, dz. II.

2. Mapa „wyspy — Ostrów Lednicki” stanowi załącznik do zarządzenia.

§ 4

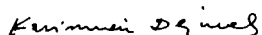
Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Lech Wałęsa

Minister Kultury i Sztuki

Kazimierz Dejmek